

Az irracionalitás ködében, a láthatatlanná tévő köpönyeg alatt - A Haladás-támogatás margójára

Józsing Antal - 2020-10-16 07:41:54

Ha csak egy kicsit végig gondoljuk, könnyen belátjuk: *az alapképlet nem olyan bonyolult.*

Vannak olyan ügyek, amelyek körül közmegegyezés van, hogy hasznosak a társadalomnak, ezért ezeket közpénzből támogatjuk.

Ilyen például az idősekről való gondolkodás, a gyerekek tanítása, tudásunk gyarapítása, betegek gyógyítása.

Elvileg ez utóbbihoz kapcsolódik a sport támogatása is: ha mozgunk, egészségesebbek vagyunk, ami jó nekünk, és jó a társadalomnak is, hiszen így tevékeny tagjai maradunk, és pénzt sem kell költeni ránk.

Csak hogy az idők folyamán úgy alakult, hogy a tömegsport mellett – alkalmasint helyett - elkezdtük támogatni a professzionális sportokat is.

Egyrészt mert a politika is hamar felfedezte az ebben rejlő lehetőséget. Ha egy ország, város csapata sikeres, akkor az a siker rávetül a politikusra is: ahol a csapat megállja a helyét az Európa-bajnokságon, ott a kormány sem lehet annyira rossz.

Gólöröm Szombathelyen - Kell-e támogatni a professzionális sportot? Nem is olyan egyszerű a válasz fotó: Mészáros D. Zsolt

Ha egy sportoló ügyesen tud szabadrúgásból gólt csavarni, magasra ugrik, messzire tudja dobni a gerelyt, sokan érzik úgy, a közösség tagjára is vetül a dicsőség.

De ha történetesen nem bajnok, az sem mindig baj, ki lehet menni drukkolni a barátokkal, vagy

egyszerűen be lehet kapcsolni a tévét, osztózni a győzelmi élményben, vagy együtt bosszankodni a kudarcra. Néha az utóbbi is jólesik.

Kell-e támogatni a szórakozást?

Igen ám, de ez már igencsak messze van az eredeti szándéktól (emlékeztetőül: egészség megőrzése), sokkal inkább a szórakozás kategóriájába tartozik.

És rögtön adódik a kérdés: kell-e támogatni a szórakozást?

Merthogy a professzionális sportok többsége látványsport, „magyarul” show-business, pont, mint egy Madonna-koncert, egy hollywoodi film, egy cirkuszi előadás vagy egy éjszakai mulató.

Nyilván ezeket nem kell támogatni – mondja a kedves olvasó.

Ha egy profi futballklub sikeres és sok pénzt tud termelni a tulajdonosoknak, bőkezűen tud fizetni a szórakoztató-ipari munkásainak (játékosoknak), meg tudja örvendezti a közönséget hétről-hétre, az dicséretes.

Ha viszont mindez nem sikerül, mert valamit elrontanak, akkor széttárjuk a kezünket. Pont úgy tárjuk szét, mint amikor nem jön össze a filmkészítőknek a történet, a zenészeknek a lemez vagy a városszéli diszkónak a bevétel.

Sajnálatos, de mi közünk van hozzá?

Mondom: az alapképlet nem olyan bonyolult.

De ha még tovább gondoljuk, akkor talán mégsem annyira egyszerű.

Mert közelebb hajolva azt vesszük észre, hogy az egészség és a show-biznisz között nincs éles vonal (utánpótlás, példakép állítás stb.), és bizony a kultúra és a szórakozás között sem. Mennyire kell támogatni egy mozit, egy színházat, egy koncertet?

A klasszikus zenét igen, a popzenét nem?

A Hamletbe kell közpénzt pénzt tenni, egy musicalbe már nem? Vagy ha az utóbbiba igen, akkor miért baj az, ha valaki a focimeccsen kapcsolódik ki, és ezt a rekreációt támogatja az állam? No de akkor miért nem támogatjuk a diszkókat vagy a kávézókat?

Szóval mégsem annyira egyszerű.

Valószínűleg másként látja a sporttámogatásokat az operarajongó és a Haladás-drukker, önök és én, kedves olvasók, de abban talán egyetérthetünk, hogy két dologra szükség lenne: racionalításra és átláthatóságra.

No, ez az, amiben szűkén vagyunk és ezeknek hiánya miatt áll előttünk az a szörnyszülött, aminek

egyik édes gyermeke a [Haladás körül kialakult helyzet](#).

Irracionalitás

Egy dunántúli kis faluban, a miniszterelnök házával szemben felépült az ország egyik legnagyobb és legszebb stadionja és a hozzá tartozó hatalmas focikomplexum.

Az egész országban érezhető a kultikus hely kisugárzása fotó: József Antal

Olyan erős szimbólum, hogy akár az ország címere is lehetne, aminek kisugárzását az egész országban érezzük.

E kisugárzás hatására épült meg Szombathelyen is a 16 milliárdos, teljesen abszurd Haladás-stadion, amelyet úgy építettek meg, hogy senkinek fogalma nem volt, hogy ki és hogyan működteti majd, ahogy az sem volt szempont, hogy belerokkan-e a város.

A szombathelyi stadion olyan, mintha egy nagyon szegény, munkanélküliséggel sújtott falu ajándékba kapna egy Ferrarit. Fizetni nem kell érte, de a sofőr, a kötelező szervizköltségek, az olajcsere, a gumicsere, a garázsbérlés és még száz hasonló méregdrága kiadás a csóró falut terheli. Használni nem nagyon lehet, mert a kátyúk miatt leül az alja, benzinre sincs pénz, de a lakosok vasárnaponként megnézhetik a düledező polgármesteri hivatal előtt.

Igaz, az autókereskedő, a márkaszerviz stb. nem járt rosszul.

Átláthatatlanság

A sporttámogatások zöme – a TAO-pénzektől kezdve az önkormányzati támogatásokig – egy feneketlen fekete zsákba kerül.

Mennyit keresnek a játékosok? Mennyit a menedzsment? Pontosan mi a jó fenére költik azt az irgalmatlan pénzt, amiből soha nem elég.

Ha netán tudnánk a részleteket, akkor meg tudnánk mondani, hogy jó van-e ez így, tényleg ilyen

lovat akarunk-e.

Első körben az lenne a minimum, ha kitergetnénk mindent, ha a közpénzek útját nyomon lehetne követni az utolsó forintig, sőt még annál is tovább. Ha ez lenne a minimális feltétele annak, ha már úgy döntünk, hogy támogatjuk a show-busineszt.

Nem fog változni

Nem vagyok naiv, tudom, lényegileg nem fog változni semmi.

Korábban csak kisebb-nagyobb vállalkozások, ma már egy egész iparág épül az irracionalitás kormányprogramba emelésére és normává tételére.

Ahhoz túl sok luxuslakást, fekete Audit és tengerentúli utazást lehet vásárolni a láthatatlanság köpönyegei alatt, mintsem ez megváltozzon, és bizony nem túl erős azok hangja sem, akik nagyon másként képzelnék el a sporttámogatásokat.

De minek is változtatni egy jól működő rendszeren, nem igaz?